

Mål C-206/21

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

den 31 mars 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Tribunal administratif de Dijon (Frankrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

den 11 mars 2021

Sökande:

X

Svarande:

Préfet de Saône-och-Loire

[utelämnas]

Parternas yrkanden och grunder

[utelämnas] X, [utelämnas], har yrkat att Tribunal administratif de Dijon (nedan kallad rätten) ska

1) upphäva beslutet av den 23 november 2020, genom vilket prefekten i departementet Saône-et-Loire utvisade honom från Frankrike

[utelämnas]

X har anfört följande:

– [utelämnas] [Orig. s. 2]

– [utelämnas]

– [utelämnas]

– [utelämnas]

- Bestämmelserna i artiklarna L. 121–1 och R. 121–4 i code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile (lagen om utlänningars inresa och vistelse samt om rätt till asyl), och därmed beslutet att avlägsna honom från Frankrike, strider mot artiklarna 8 och 14 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna [nedan kallad Europakonventionen] samt mot [utelämnas] artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna [nedan kallad stadgan], eftersom bidraget till vuxna med funktionsnedsättning (*allocation adulte handicapé*) (nedan kallat funktionsnedsättningsbidrag) inte får beaktas vid bedömningen av huruvida en person har tillräckliga egna medel för sin försörjning.
- [Beslutet om avlägsnande] strider mot artikel 8 i [Europakonventionen] och innehåller en uppenbart oriktig bedömning med avseende på hans personliga förhållanden.

[utelämnas]

Prefekten i departementet Saône-et-Loire (nedan även kallad prefekten) har yrkat att talan ska ogillas.

Prefekten har [utelämnas] särskilt gjort gällande följande:

- Det ekonomiska stöd som betalas ut av en fransk medborgare som X bor hos utgör endast återbetalning av de hyror som X betalar till henne.
- I det avseendet slog Cour administrative d'appel de Lyon (Förvaltningsdomstolen i andra instans i Lyon), genom lagakraftvunnen dom av den 23 juni 2020, fast att "[funktionsnedsättningsbidraget] i själva verket är X:s enda inkomst".
- Cour administrative d'appel de Paris (Förvaltningsdomstolen i andra instans i Paris) (CAA Paris, 15 maj 2018, nr 17PA00903) slog fast att den påstådda diskrimineringen inte var styrkt, eftersom "artikel R. 121–4 i lagen om utlänningars inresa och vistelse samt om rätt till asyl [syftar till] att samtliga icke avgiftsfinansierade sociala förmåner ska beaktas och inte enbart funktionsnedsättningsbidraget".

[utelämnas] [Orig. s. 3]

Tillämpliga bestämmelser

- Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat FEUF),
- [Europakonventionen],
- [stadgan],
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 [om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och

uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 2004, s. 77, och rättelse i EUT L 204, 2007, s. 28) (nedan kallat direktiv 2004/38)],

- lagen om utlänningars inresa och vistelse och om rätt till asyl.
- [utelämnas]
- [utelämnas]

[utelämnas]

- 1 Den belgiska medborgaren X, född den 13 februari 1984, reste in i Frankrike den 1 juli 2016. Genom beslut av den 14 augusti 2018 avslogs hans ansökan om uppehållstillstånd för första gången och han utvisades från Frankrike. X efterkom inte utvisningsbeslutet trots att hans överklagande av beslutet hade avslagits genom dom av den 27 augusti 2019, vilken faststälts genom dom av Cour administrative d'appel de Lyon av den 23 juni 2020. Den 23 december 2019 avtog prefekten i Saône-et-Loire återigen X:s ansökan om uppehållstillstånd och beslutade att utvisa honom från Frankrike. I utvisningsbeslutet ålades X att lämna landet inom trettio dagar och det angavs till vilket land han kunde utvisas. X underlät även denna gång att efterkomma beslutet trots att hans överklagande av beslutet avslagits genom rätts dom av den 12 november 2020. X har i det nu aktuella målet yrkat att rätten ska upphäva beslutet av den 23 november 2020, genom vilket prefekten i Saône-et-Loire ålade honom att lämna Frankrike inom trettio dagar, fastställde till vilket land han kunde utvisas och meddelade ett förbud mot honom att återvända till Frankrike under ett år.

Bakgrund

- 2 För det första ska det konstateras att om en part har gjort gällande att ett direktiv [utelämnas] strider mot bestämmelserna i fördragen, stadgan [utelämnas], de allmänna principerna i unionsrätten eller bestämmelserna i en konvention i vilken Europeiska unionen är part, ankommer det på förvaltningsdomstolen att – i avsaknad av betydande svårigheter – antingen slå fast att det saknas fog för den åberopade grunden eller, i motsatt fall, begära ett förhandsavgörande från Europeiska unionens domstol, på de villkor som anges i artikel 267 [FEUF]. Detsamma gäller om en part har gjort gällande att ett direktiv strider mot [Europakonventionen], eftersom det följer av artikel 6.3 [FEU] att de grundläggande rättigheter som garanteras i [Europakonventionen] ”ska ingå i unionsrätten som allmänna principer”. **[Orig. s. 4]**
- 3 För det andra gäller att om en part i ett mål vid en förvaltningsdomstol till stöd för sin talan har åberopat att en lag genom vilken ett direktiv införlivas är oförenlig med en grundläggande rättighet som garanteras i [Europakonventionen] och [utelämnas] ingår i unionsrätten som en allmän princip, ankommer det på

förvaltningsdomstolen att först försäkra sig om att lagen på ett korrekt har införlivat bestämmelserna i direktivet. Om så är fallet kan grunden avseende att nämnda grundläggande rättighet har åsidosatts genom införlivandelagen endast prövas enligt det ovan beskrivna förfarandet för prövning av själva direktivet. Detsamma gäller om en part har gjort gällande att en lag genom vilken ett direktiv införlivas är oförenlig med en internationell konvention i vilken Frankrike och Europeiska unionen är parter.

Huruvida avlägsnandebeslutet är välgrundat

- 4 Direktiv [2004/38] har bland annat till syfte att se till att "*[p]ersoner som utövar sin rätt till fri rörlighet [inte blir] en orimlig belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under den första tiden av vistelsen*". I direktivet anges därför att "*unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars uppehållsrätt under längre tid än tre månader [bör] vara underkastad villkor*". I artikel 7.1 i direktiv [2004/38] föreskrivs följande: "*1. Varje unionsmedborgare skall ha rätt att uppehålla sig inom en annan medlemsstats territorium under längre tid än tre månader om den berörda personen a) är anställd eller egenföretagare i den mottagande medlemsstaten, eller b) för egen och sina familjemedlemmars räkning har tillräckliga tillgångar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten ...*".
- 5 I artikel L. 121-1 i lagen om utlänningars inresa och vistelse samt om rätt till asyl, genom vilken artikel 7 i direktiv [2004/38] har införlivats med fransk rätt, föreskrivs följande: "*Alla unionsmedborgare som inte med sin närvaro utgör ett hot mot allmän ordning ... har rätt att under längre tid än tre månader uppehålla sig i Frankrike, under förutsättning att de uppfyller något av följande villkor: 1° Om de är yrkesverksamma i Frankrike. 2° Om de för egen och sina familjemedlemmars – i den mening som avses i punkt 4 – räkning har tillräckliga medel för att inte bli en belastning för det sociala biståndssystemet samt har en ... sjukförsäkring*". I artikel L. 121-4 i samma lag, genom vilken artikel 8 i direktiv [2004/38] har införlivats med fransk rätt, föreskrivs följande: "*... Om så krävs ska bedömningen av huruvida den berörda personen har tillräckliga medel för sin försörjning göras med beaktande av hans eller hennes personliga förhållanden. Under inga omständigheter får det belopp som krävs överstiga schablonbeloppet för den lagstadgade minimiinkomsten enligt artikel L. 262-2 i lagen om sociala åtgärder och familjer ... Den belastning för det sociala biståndssystemet som medborgare som avses i artikel L. 121-1 kan utgöra ska bedömas med beaktande av bland annat storleken på de icke avgiftsfinansierade sociala förmåner som de har beviljats samt hur länge de har haft svårigheter och hur länge de har vistats i Frankrike*".
- 6 Vad beträffar det nu aktuella fallet framgår det av handlingarna i målet att X har en 80-procentig funktionsnedsättning och att han vistas i Frankrike sedan den 1 juli 2016, trots att hans två ansökningar om uppehållstillstånd har avslagits genom

lagakraftvunna beslut förenade med ett åläggande att lämna landet. X har inget arbete i Frankrike och erhåller funktionsnedsättningsbidrag, som är en icke avgiftsfinansierad social förmån. Bidraget uppgår till 531,15 euro i månaden. Genom det angripna beslutet av den 23 november 2020 utfärdade prefekten i departementet Saône-et-Loire ett åläggande för X att lämna Frankrike inom trettio dagar, eftersom han inte har några egna medel och att hans vistelse i Frankrike **[Orig. s. 5]** utgör rättsmissbruk mot bakgrund av den belastning som han medför för det sociala biståndssystemet. X har uppgett att han från och med slutet av år 2019 erhåller ekonomiskt stöd från en fransk medborgare. Prefekten har emellertid, utan att bli motsagd på denna punkt, anfört att detta stöd i själva verket utgör en återbetalning av de hyror som X betalat till kvinnan med hjälp av den sociala förmån som han erhåller i egenskap av vuxen med funktionsnedsättning. Även om det antas att nyss nämnda stöd, som efter avdrag för olika bankavgifter, uppgår till 405,83 euro per månad, utgör en gåva, framgår det under alla omständigheter av handlingarna i målet att vid tidpunkten för det angripna beslutet kom nästan 60 procent av de tillgångar som åberopats av X, som dessutom inte har någon sjukförsäkring, från det franska sociala biståndssystemet. Detta innebär att han sedan sin ankomst till Frankrike inte kan anses ha haft *"tillräckliga tillgångar ... för att inte bli en belastning för [det sociala biståndssystemet]"*.

- 7 I artikel 8 i [Europakonventionen] stadgas följande: *"1. Var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. 2. Offentlig myndighet får inte inskränka åtnjutande av denna rättighet annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till statens säkerhet, den allmänna säkerheten, landets ekonomiska välbefinnande eller till förebyggande av oordning eller brott eller till skydd för hälsa eller moral eller för andra personers fri- och rättigheter."* I artikel 14 i [Europakonventionen] stadgas följande: *"Åtnjutandet av de fri- och rättigheter som anges i denna konvention skall säkerställas utan någon åtskillnad såsom på grund av kön, ras, hudfärg, språk, religion, politisk eller annan åskådning, nationellt eller socialt ursprung, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd eller ställning i övrigt."* Artikel 21.1 i [stadgan] har följande lydelse: *"All diskriminering på grund av bland annat kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning ska vara förbjuden."*
- 8 I det nu aktuella målet har X [gjort gällande] att artiklarna 7.1 b och 8.4 i direktiv [2004/38], vilka har införlivats med fransk rätt på ett korrekt sätt i punkt 2 i artikel L. 121-1 respektive artikel R. 121-4 i lagen om utlänningarnas inresa och vistelse samt rätt till asyl, inte får tolkas på så sätt att de medger – såsom prefekten i departementet Saône-et-Loire anser – att värdmedlemsstaten uppställer ett krav på att en unionsmedborgare som – i likhet med X – lider av en funktionsnedsättning och med anledning av detta erhåller funktionsnedsättningsbidrag, som är en icke-avgiftsfinansierad social förmån i nämnda medlemsstat, ska ha *"tillräckliga tillgångar ... för att inte bli en belastning för [det sociala biståndssystemet]"*. En

sådan tolkning skulle nämligen innebära att den berörda unionsmedborgaren diskrimineras på grund av sitt hälsotillstånd, sin funktionsnedsättning eller sin förmögenhet, vilket är förbjudet både enligt artikel 8, jämförd med artikel 14 i [Europakonventionen], och artikel 21 i [stadgan].

- 9 Vid sådana förhållanden, och trots att det i artikel R. 121–4 i den ovannämnda lagen om utlänningars inresa och vistelse samt om asylrätt föreskrivs att samtliga icke avgiftsfinansierade sociala förmåner, och inte enbart funktionsnedsättningsbidraget, får beaktas vid bedömningen av vilken belastning en unionsmedborgare medför för det sociala , uppkommer den fråga [som anges i slutet i förevarande beslut]. **[Orig. s. 6]** [utelämnas]
- 10 Denna fråga är av avgörande betydelse för utgången i det nu aktuella målet och föranleder betydande svårigheter. Ett förhandsavgörande ska därför begäras av Europeiska unionens domstol med stöd av artikel 267 FEUF.

BESLUT

Artikel 1:

Målet vilandeförklaras till dess att Europeiska unionens domstol har meddelat ett förhandsavgörande angående följande fråga:

”Ska artiklarna 7.1 b och 8.4 i [direktiv 2004/38] tolkas på så sätt att det krav på innehav av en sjukförsäkring och av tillräckliga tillgångar för att inte bli en belastning för det sociala biståndssystemet som föreskrivs i de bestämmelserna medför indirekt diskriminering – i strid med [artiklarna 8 och 14 i Europakonventionen samt artikel 21.1 i stadgan] – som är till nackdel för personer som på grund av sin funktionsnedsättning inte kan förvärvsarbeta alls eller endast i begränsad omfattning och som därmed kan befinna sig i en situation där de inte har tillräckliga medel för sin försörjning, utan att för den skull i betydande omfattning eller till och med på ett orimligt sätt utnyttja det sociala biståndssystemet i den medlemsstat där de är bosatta?”

[utelämnas] [utelämnas]